روزنامه صبح ایران
وطن امروز
VATANEMROOZ.IR

شنبه ۱۶ بهمن ۱۳۹۵ ■ ۶ جمادی‌الاول ۱۴۳۸ ■ ۴ فوریه ۲۰۱۷ ■ سال نهم ■ شماره ۲۰۹۱ ■ ۱۶ صفحه ■ ۱۰۰۰ تومان

■ ۱۱۷۸ سال و ۵۸ روز گذشت

VATAN-E-EMROOZ ■ VoL.09 ■ No.2091 ■ Sat.Feb.04, 2017 ■ ISSN:2008-2886

پس از مخالفت آمریکا با حضور تیم‌ملی تیراندازی با کمان ایران در این کشور وزارت خارجه با حضور تیم‌ملی کشتی آمریکا در ایران مخالفت کرد

یلدای دیپلماسی ورزشی!

صفحه ۲

حسن جوهرچی بازیگر سرشناس تلویزیون و سینما به دلیل عارضه کبدی درگذشت

درپناه حق

صفحه ۱۳

دادزن تحریم!

دولت پرسروصدای ترامپ تحریم تجهیزات پزشکی را تشدید و به سیاق دولت اوباما در پسابرجام ۲۵ شخص و نهاد ایرانی را به فهرست تحریم‌ها اضافه کرد

صفحه ۲

تیترهای امروز

مردم در محورهای مختلف راه‌های کشور در برف و کولاک گیر افتادند

امدادرسانی یخ زد

■ تأیید مرگ ۳ تن در جاده آبعلی و گیر افتادن خودروها بر اثر ریزش بهمن

صفحه ۴

دولت با عدم بازگشایی نماد شرکت‌های بزرگ هزاران میلیارد را در بورس منجمد کرده است

سرمایه ملت درحبس دولت

صفحه ۳

حکم قضایی تفتیش خانه آبی کره‌جنوبی صادر شد

دادستان دم در خانه رئیس‌جمهور

صفحه ۱۵

نگاهی به آثار اکران شده در روزهای چهارم و پنجم جشنواره سی‌وپنجم فیلم فجر

انزوای فرم‌گرفتگی

صفحه ۱۳

یادداشت میهمان

لاف ترامپ و دوقطبی جنگ ـ صلح

■ دکتر حمیدرضا مقدم‌فر ■

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور جدید آمریکا همانطور که پیش‌بینی می‌شد به سیاق کمپین انتخاباتی‌اش، دوران دولتداری‌اش را هم پر سروصدا آغاز کرده است. فرمان اجرایی برای منع ورود مسلمانان برخی کشورها از جمله ایران به این کشور و پس از آن تاکید بر زیر ذره‌بین قرار دادن ایران به دلیل آزمایش موشکی اخیر ۲ نمونه از مهم‌ترین مواضع و اقدامات او درباره ایران در همین بدو کار است و در آخرین نمونه نیز پنجشنبه‌شب تاکید کرده است «همه گزینه‌ها علیه ایران روی میز است».

صورت و ظاهر مواجهه او با داخل و خارج آمریکا و بویژه درباره جمهوری اسلامی ایران آشکارا رادیکال‌تر و ترش‌رویانه‌تر از فردی همچون باراک اوباماست؛ می‌دود بی‌دهشت و گستاخ او/ خشمگین و تند و تیز و ترش‌رو!

همین مساله موجب شده است طی روزهای اخیر تصوراتی در داخل شکل بگیرد مبنی بر اینکه احتمالاً کارمان با ترامپ زار خواهد بود، چرا که حقیقتا دیوانه‌ای در کاخ سفید بر مسند نشسته که کمر همت به جنگ بسته و عن‌قریب خواهد بود که اتفاقات بزرگی در جغرافیای منطقه و بویژه در محدوده جمهوری اسلامی ایران رخ دهد. به‌رغم این تصورات، پیچیدگی‌های سیاست اقتضا می‌کند ارزیابی دقیق‌تری از پدیده ترامپ به عمل آمده و با عبور از هاله‌هایی که معمولاً در سیاست به دور واقعیت پیچیده می‌شود، این واقعیت‌ها «آنطور که هست» برای محققان ظهور کند. درباره ترامپ و مواضع او از ۲ نظرگاه می‌توان بحث کرد؛ نخست محک مواضع اعلامی و سنجیدن فاصله این اقوال اعلامی با قدرت واقعی اعمالی او است و جنبه دوم، «کارکرد»ی است که مواضع او می‌تواند داشته باشد.

در منظر نخست با چند مساله روبه‌رو هستیم؛ اول آنکه آیا یک رئیس‌جمهور جمهوری‌خواه همچون ترامپ حقیقتاً از نظر توحش و نظامی‌گری در وضعیت غیرقابل مقایسه با دموکراتی نظیر باراک اوباما هست؟ ضرورت طرح این سوال از این باب است که تقریباً همگان به رویکرد تقابلی آمریکا با کشوری همچون جمهوری اسلامی که داعیه استقلال و رفع ظلم دارد آگاهند، با این همه چنین القا می‌شود که افرادی همچون اوباما یا هیلاری کلینتون برای ایران در قیاس با دیوانه‌نمایی چون ترامپ به مثابه لنگه‌کفشی در بیابان، «نعمت»اند! ذکر چند نکته در واکاوی این تصور احتمالاً گره‌گشا خواهد بود؛ اول اینکه «ظاهر» خشن‌تر جمهوری‌خواهان نسبت به دموکرات‌ها یک حقیقت است؛ جمهوری‌خواهان در سیاست خارجه اعتقاد و نزدیکی بیشتری به نظریات رئالیستی در روابط بین‌الملل دارند. در اینگونه نظریات که نظام بین‌الملل را بر مبنای یک «آنارشی» تصور می‌کند، اولاً مافوق دولت‌ها برای تنظیم روابط متقابل در نظام بین‌الملل متصور نیست و ثانیاً «قدرت» از جنس «مادی» آن از قبیل همین توپ، تانک و ترقه از نظر «تعیین‌کنندگی» مهم‌ترین جایگاه را دارد. در مقابل، دموکرات‌ها بیش از جمهوری‌خواهان به نقش قدرت نرم و اعمال پیچیده‌تر قدرت بر طرف مقابل معتقدند و به همین دلیل بهتر از رقیب خود تلفیقی از نیروها (اعم از سخت و نرم) را در دینامیک زورآزمایی بین خود و دیگری به کار می‌بندند. بدین سبب معمولاً دموکرات‌ها ظاهر شیک‌تری نسبت به جمهوری‌خواهان خشن دارند اما آنچه در واقعیت رخ می‌دهد و هدفی که ۲ حزب به سمت آن در حرکتند، حقیقتا مشترک است.

جالب‌تر آنکه به‌رغم تلاش دموکرات‌ها برای ارائه چهره‌ای صلح‌طلب از خود، آمار جنگ‌افروزی‌های این قوم و قماش در مقایسه با جمهوری‌خواهان نه‌تنها بهتر نیست، بلکه بدتر هم هست. منابع متعددی روی تعداد جنگ‌هایی که هر یک از این احزاب آمریکایی در دوران دولتداری خود به راه انداخته‌اند، کار کرده‌اند. یکی از مهم‌ترین این تحقیقات که جنگ‌های آمریکا طی ۲۰۰ سال اخیر را بررسی کرده نشان می‌دهد دموکرات‌ها در این زمینه ۱۶ به ۱۰ از جمهوری‌خواهان پیش هستند![1]

گذشته از این، هم شعارهای ترامپ در دوران تبلیغات انتخاباتی و هم وضعیتی که او از آمریکای اکنون گزارش داده، دست او را برای هرگونه اقدام نظامی واقعی و خرج دلار در این زمینه می‌بندد.

ادامه در صفحه ۵

نگاه امروز

ما اگر چوبی می‌خوریم، چوب خودمان است!

■ امیراستکی ■

نوام چامسکی، زبان‌شناس و منتقد چپگرای آمریکایی، پاسخی به سوال زیر داده است که برای شروع یک گفت‌وگو در باب آنچه پس از وضع قانون جدید دولت ترامپ ضد اتباع ۷ کشور در میان نخبگان و فعالان رسانه‌ای ایرانی به راه افتاده است، بسیار مفید و راهگشاست.

سوال این است:

«به اعتقاد برخی، هم سبک و هم ماهیت جنگ‌های دوران «باراک اوباما» رئیس‌جمهوری آمریکا، از سلف خود «جورج دبلیو بوش» کاملا متفاوت است؛ آیا این ادعاها معتبر است؟»

و پاسخ هم این است: «بوش به خشونت نظامی توأم با شوک و ترس اتکا می‌کرد که برای قربانیان فاجعه‌بار از کار درآمد و به شکست‌های جدی ایالات متحده انجامید. اوباما به تاکتیک‌های متفاوتی متکی است؛ در درجه اول استفاده از هواپیماهای بدون‌سرنشین برای ترور در سرتاسر جهان که رکورد جدیدی در تروریسم بین‌المللی به‌جای گذاشته و عملیات نیروهای ویژه در بیشتر کشورهای جهان. «نیک ترسه» محقق برجسته این موضوع، اخیرا در گزارشی از رکورد تکان‌دهنده استقرار نیروهای ویژه آمریکایی در ۱۴۷ کشور در سال ۲۰۱۵ خبر داد».

این البته می‌تواند پاسخی به آن دسته از ایرانیان نیز باشد که به پیام‌های نوروزی اوباما دلخوش کرده بودند و فکر می‌کردند یک ابرقدرت نظامی و اقتصادی با دهه‌ها سابقه تجاوز نظامی، سیاسی و اقتصادی به سایر کشورها یک‌شبه تبدیل به یک حامی دوست‌داشتنی برای آنها می‌شود. تصور غلطی که نه‌تنها در میان عده‌ای از مردم معمولی، بلکه بین تعداد زیادی از نخبگان سیاسی ایران نیز به‌وجود آمده بود و همین مبنای تصویر ساده‌لوحانه و غلط‌اندازی بود و هست که این سیاستمداران از برجام به ملت عرضه می‌کرده و می‌کنند. برجامی که هم از لحاظ محتوا و آنچه در آن وجود دارد، توافقنامه‌ای بد به حساب می‌آید و هم از لحاظ شیوه‌ای که اجرا شده است. شیوه‌ای که ایران را به اجراکننده یک طرفه‌ای تبدیل کرده است که در بسیاری موارد فقط می‌تواند به همین تصور غلطی که از حسن‌نیت آمریکایی‌ها داشته است، دلخوش کند. تصورات غلطی که هیچ نیاز به آمدن ترامپ برای خدشه‌دار شدن آنها نبود، بلکه فقط کمی واقع‌نگری و لااقل توجه کافی به آنچه در برجام در حال پذیرفتن آن بودند کافی بود تا دست آهنین را زیر دستکش مخملین حس کنند.

این بزک کردن آمریکا اگرچه در کوتاه‌مدت به ضرورت‌های داخلی و سیاسی این جمع نخبگان پاسخ داد ولی در میان‌مدت و طولانی‌مدت و با مشخص شدن زوایای بیشتری از تاریکخانه برجام و خاصه با روی کار آمدن کابوی وحشی آمریکایی، تبدیل به پاشنه آشیلی برای دولت اعتدال خواهد شد. دیگر از ژست‌های عاقل‌اندرسفیهی که همه منتقدان را با برچسب‌های تحقیرآمیز و با توهین به ته جهنم حواله می‌داد، خبری نیست و گویا امروز باید عده‌ای دیگر به گرفتن آن ژست‌ها بپردازند و جای عاقل و سفیه عوض شده است. تازه اگر شرط ادب را رعایت کنیم و از کلمات دیگری استفاده نکنیم!

بله! خلاصه اینکه ما هر چه می‌کشیم از خودمان می‌کشیم و از ساده‌لوحی و شامورتی‌بازی در عرصه‌های بسیار حساس! از ژست‌های توخالی بالکن‌های هتل‌های ژنو و از عجله احمقانه برای مهیا کردن شرایط سر دادن کوس «منم من، ناجی ملت ایران از سایه شوم و منحوس جنگ» فریادی که امروز باید به این تبدیل شود «منم من، سنگ تیپا خورده رنجور» و صدالبته تیپا خوردن نه از روزگار ترامپ، بلکه از روزگار باراک اوباما شروع شد. دونالد ترامپ در واکنش به اعتراضاتی که عده‌ای از مردم آمریکا به تصویب قانون ممنوعیت ورود اتباع ۷ کشور به آمریکا توسط وی کرده‌اند بیانیه‌ای صادر کرده است و در آنجا به وضوح به برقرار شدن این محدودیت‌ها برای همان «کشورهایی که در دولت اوباما به عنوان منابع اصلی تروریسم تعیین شده بودند»، اشاره می‌کند و همچنین می‌گوید اقدام من مشابه همان سیاستی است که اوباما در سال ۲۰۱۱ در رابطه با عراق انجام داد و به مدت ۶ ماه ورود پناهجویان عراقی به آمریکا را ممنوع کرد. این بیانیه که کاخ سفید به زبان فارسی نیز آن را منتشر کرده است بهترین حجت برای بزک‌کنندگان آمریکا در دوران دموکرات‌هاست و در اصل این پیام را در واکنش به اعتراضات می‌دهد که ما همان کارهای سابق را می‌کنیم، همان کارهایی که اوباما مشابهش را انجام داده است، پس چرا به ما معترضید؟

اگر برای مابقی جهانیان ترامپ و اوباما تفاوتی داشته باشند، حداقل برای ایرانیانی که در سرزمین اصلی زندگی می‌کنند تفاوتی نخواهند داشت چرا که در همه سال‌های پس از انقلاب به این نتیجه رسیده‌اند دموکرات و جمهوری‌خواه در دشمنی با ایران و ایرانیان به یک اندازه مصر هستند، هر چند شاید روش‌های اعلام آن از رئیس‌جمهوری به رئیس‌جمهور دیگر تغییر کند. به نظر این تلاش مذبوحانه سفارتخانه‌های کاغذی آمریکا که حالا باید آنها را به‌عنوان سفارتخانه‌های هیات حاکمه آمریکا، نه کشور و ملت آمریکا بنامیم که ترامپ را دیو برآمده از پی اوبامای فرشته‌خو نشان می‌دهد نیز با همین بیانیه ترامپ نقش بر آب است.

دیدگاه

رویش اعتراضات نجومی

■ عرفانه فتحیان ■

جامعه ایران با توجه به بنیاد دینی و مذهبی که مبتنی بر عدم ظلم‌پذیری و عدالت‌محوری است، از گذشته تاکنون به صورت بالقوه و بالفعل محلی برای بروز اعتراضات مدنی بوده و هست.

نوع این اعتراضات و البته شدت آن در هر دوره مختلف بوده که به سبک زندگی و سطح تفکر مردمان آن عصر بر می‌گردد.

اما کلیدواژه در اغلب این به‌هم ریختگی‌ها چیزی با عنوان «نابرابری» است که از هر نوع و در هر حیطه‌ای می‌تواند باشد.

وجود شبکه‌های گسترده مجازی و باب شدن حرکات اجتماعی نوین مانند تشکیل کمپین‌های مختلف و گسترش حیطه طنز انتقادی به صورت تصویری و نوشتاری، از ابزارهای معمول اعتراض در سال‌های اخیر است و بیش از تجمع‌های خیابانی که در گذشته شاهد آنها بودیم، مورد استفاده و توجه فعالان سیاسی و اجتماعی است، اگرچه تجمعاتی از جنس تجمع معلمان در اعتراض به فساد صندوق ذخیره فرهنگیان و تجمع مسکن‌مهری‌ها هم نمونه‌های خیابانی از اعتراضات مردمی است که آنقدر پرتکرار بوده که نمی‌شود نادیده گرفته شود.

این سرعت و سهولت تبدیل مخالفت‌های بالقوه به بالفعل، کمی کار سیاستمداران را سخت‌تر کرده چراکه عکس‌العمل تدابیر غلط را خیلی سریع‌تر از صاحب‌منصبان گذشته لمس خواهند کرد.

حال در اواخر دوران کاری یازدهمین دولت بعد از انقلاب، با نگاهی اجمالی به اتفاقات این سه سال و اندی، نتایج جالبی به دست می‌آید که می‌توان این گُرگرفتگی بی‌سابقه در روحیه اعتراضی ملت ایران را بخوبی توجیه کرد.

مسائلی چون شکاف‌های استقلال-توسعه، عدالت-توسعه و نخبه-توده باعث تقویت جریان مخالف دولت یازدهم شده است.

«پرونده ۱۲ هزار میلیاردی» بانک سرمایه و صندوق فرهنگیان که در هیچ دولتی سابقه نداشته از موارد مورد توجه حامیان عدالت اقتصادی و اجتماعی است.

در گذشته «بدهکاران بانکی» تعیین‌کننده مدیران عامل بانک‌ها نبودند! که اگر حرف بدهکار عمده بانکی را یک مدیرعامل گوش نداد برکنار شود.

یا زمانی که رئیس شعبه بانکی در پرداخت مجدد تسهیلات مقاومت می‌کند برکنار شود!

ادامه در صفحه ۵

www.vatanemrooz.ir

پیامک خوانندگان
۱۰۰۰۲۲۳۱

در شبکه‌های اجتماعی
@vatanemrooz

سلام وطن
۶۶۴۱۳۹۴۲